

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	035 Філологія, Освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	курс 1, семестр 1
Трудомісткість	120 год., 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника(ів)	Дедушно Алла Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, ауд. 459 (навчальний корпус 4) <i>e-mail</i> : dedukhno.alla@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/dedukhno-alla-volodymyrivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	висвітлити основні теоретичні положення, які ґрунтуються на здобутках вітчизняної та зарубіжної лінгвістичної науки; вивчити основні розділи сучасного українського мовознавства (фонетики, фонології, орфоепії, лексики, фразеології, словотвору, морфології, синтаксису); розвивати лінгвістичне мислення.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. <i>Фахові:</i> ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
Результати навчання	ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами (англійською та німецькою) усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

	ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. ПРН 14. Використовувати державну та іноземні мови (англійську та німецьку) в усній та письмовій формі, різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
Методи навчання	словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проєктування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод, рольові ігри, командні ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Фонетика, фонологія, орфоепія сучасної української літературної мови. Тема 2. Графіка та орфографія сучасної української літературної мови. Тема 3. Лексикологія та фразеологія сучасної української літературної мови. Тема 4. Лексикографія сучасної української літературної мови. Тема 5. Словотвір сучасної української літературної мови. Тема 6. Морфологія сучасної української літературної мови. Тема 7. Синтаксис сучасної української літературної мови.
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються відповідно до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: виконання тестових завдань; виконання навчальних завдань; виконання завдань самостійної роботи. Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом – залік.
Політика навчальної дисципліни	○ <u>Політика щодо термінів виконання та перескладання:</u> усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). ○ <u>Політика щодо академічної доброчесності:</u> списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн

	тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. ○ <u>Політика щодо відвідування</u>: відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка. ○ Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за <u>програмами академічної мобільності</u> (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. ○ На здобувачів вищої освіти поширюється право про <u>визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті</u> перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Українська мова
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	1. Електронна бібліотека ПДАУ. URL: https://lib.pdaa.edu.ua. 2. Електронний репозитарій ПДАУ. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080. 3. Google Colaboratory.
Рекомендовані джерела інформації	Основні 1. Бабій І. М., Лісняк Н. І. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір : навчальний посібник. Вид. 3-є. Київ : Навчальна книга – Богдан, 2022. 104 с 2. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 416 с. 3. Вербич С. Граматика української мови в таблицях за оновленим правописом. Київ : Арій, 2022. 128 с. 4. Лаврінець О., Симонова К., Ярошевич І. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 524 с. 5. Малюга Н. М., Колоїз Ж. В. Сучасна українська літературна мова: Словосполучення. Речення. Текст. Пунктуація : навч. посіб. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2020. 175 с. 6. Сучасна українська літературна мова. Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т філол. та журн., Каф. укр. мови та метод. її навч. ; уклад. Зоя Іванівна Комарова. Умань : Візаві, 2023. 202 с. Допоміжні

7. Дедухо А. В. Перформативи в мові й мовленні (на матеріалі української мови) : монографія. Київ : Видавництво : Ліра-К, 2017. 212 с.
 8. Дедухо А. В. Прокляття як мовленнєвий акт. Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 18–19 травня 2021.
 9. Дедухо Алла, Шаравара Тамара. Дискурсивні особливості мовленнєвого акту побажання. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 22 березня 2023 р.). Полтава : ПДАУ, 2023. С. 25–27.
 10. Дедухо А. В., Шаравара Т. О. Лінгвопрагматичні особливості перформативного акту співчуття (на матеріалі української мови. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 27–34.
 11. Дедухо Алла, Шаравара Тамара. Функціонально-семантичний аспект мовленнєвих актів закладу. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 25 травня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 34–37.
 12. Наталія Сизоненко, Яніна Тагільцева. Найуживаніші лексеми на позначення особистих якостей фахівця з перекладу в тексті резюме. Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми та перспективи: матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф., м. Полтава, 21 листопада 2019 р. / редкол. І. Г. Передерій, О. Є. Гомотюк та ін. Полтава, 2019. С. 50–52.
 13. Сизоненко Наталія, Антонюк Марина. Лінгвальна репрезентація лексико-семантичних груп *КРАЇНА-ВОРОГ, ВОРОЖІ ВІЙСЬКА, ОЧІЛЬНИК КРАЇНИ-ВОРОГА* в публіцистично-політичному дискурсі. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 4 (10). С. 169-180.
 14. Markina I., Nichugovskaya L., Karapuzova N., Kazarian G., Dedukhno A. Structural and Functional Model of Formation of an Inclusive Education Management System: World Experience. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*. Volume 11, Issue 5, 2020. P. 184–199.
- Інформаційні ресурси**
15. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL: <http://www.slovnky.net> (дата звернення: 10.09.23).
 16. Лінгвістичний портал з української мови. URL: <http://www.mova.info> (дата звернення: 10.09.23).
 17. Словники он-лайн. URL: www.rozum.org.ua (дата звернення: 10.09.23).
 18. Словники України. URL: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (дата звернення: 10.09.23).
 19. Українська мова : Енциклопедія. URL: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (дата звернення: 10.09.23).

Рік введення

2023